

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Szombaton este indul a filléces gyors București-be a román-magyar meccs. Jelenkezni ma délig a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Nem utánzás

ellenkezőleg épp elrettentő példakép adunk izeltőt azokból az új illetekből, amelyeket Cluj időközi bizottsága a város közönségére kivetni készül. A pénzügyi osztály már el is készítette a városi illetek egységesítésére vonatkozó szabályrendeletet, amelyben többek között a következő furcsa illeteknek látnak napvilágot. Ezekután illeteket kell fizetni a temetések után is, még pedig progresszíve aszerint, hogy két, négy, vagy hat lovas kocsival szállítják ki a halottat a temetőbe. Hát bizony furcsa eljárás az, amely megadóztatja a gyaaszt, de még furcsább, hogy még a kétlovas végítiszteletet sem részesíti kíméletben. Hiszen, aki csak teheti, megadja elhunyt hozzátartozójának azt az utolsó díszet, mint a nép mondja, szépen temeti el. Legtöbbször valóban igen szegény az, aki a leggyyszerűbben temeteti el halottját. Minden adószertű szolgáltatásnak az az alapelve, hogy az adózók képességhez igazodjék, vagyont, jövedelmet, fogyasztást vegyen célba. Hogy lehetséges tehát illeteket kíróni azokra, akik talán éppen a családfenntartót veszítik el a haláleset után a halált így megilletkezte, körültekintett az élők birodalmában is és ott is talált csakhamar nagyszerű adóalapot. Lám-lám az emberek nemcsak meghalni szoktak tömegesen, hanem igen szegény házasodnak is. Feltalálták tehát a házassági illeteket, amely a házaspár jövedelméhez igazodik. Tízezer lei évi jövedelemig nem kell fizetni, ellenben ha az ifjú pár már havi kétezer lei jövedelem mosolyog, úgy kétszáz leit kell leróni a házassulandóknak, és így tovább a jövedelem magasabb mérve szerint végül háromezer leit kell fizetni a völegénynek vagy a menyasszonynak. Felemlítésre méltó, hogy a szemfüles tanács még a kiskorúkról sem feledkezett meg. Ebben az esetben a szülőknek kell kibuberálni az illeteket, különben akár visszaadhatják egymásnak a karikagyűrűt az ifju szerelmesek. Clujon tehát fizetni kell ezental az esküvők után. Ezekután kíváncsiak vagyunk, hogy mit szól mindezekhez az állam, amely a családalapítást mint legmagasabb nemzetmentő eszmét hirdeti. Valóban tiszta képtelenség, mikor Németország, Olaszország még kölcsönrel, hozományal is elősegíti a házasságot, Franciaország és a többi államok minden segítséget megadnak, hogy a fiatalok tüzhelyet alapszanak, hogy ugyanakkor megvalósulhasson ilyen szociálieles felfogás is, amely akadályt gördít a házasság elé, megvámolja azt az inkább minden eszközzel segítő és bátorítandó tény, hogy fiatalok nem törődve az idők nehézségével mőltár él lépnek, családót alapítanak, utódkról gondoskodnak az ország számára. Szerepelt még egy javaslat, amely megérdemli a feljegyzést már azért is, hogy az előbbi keserű tanulság után mosolyra derítsen benünket. Van egy elv, amely szerint minden magánosok által elfoglalt közterületért illeteket kell fizetni. Például ha az üzletek kirkatai az utszabályozási vonalon kívül esnek. Nos a pénzügyi bizottság azt javasolta az időközi bizottságnak, hogy négyzetméterenkint harminc leiel adóztassa meg az emeletes

Romániának nem numerus valahicusra van szüksége hanem az igazság, becsület és munka diktaturájára

Radu lescu Victor dr. timisoarai ügyvéd előadást tartott a színházban a román társadalom problémájáról és rendkívül érdekes megállapításokat tett. Súlyos bírálatot mondott arról, hogy nálunk minden ügy a politikában vesz el. Az a helyzet Romániában, hogy aki itt akar élni, annak feltétlenül politizálnia kell, akár román, akár nem. Aki politikailag nincs érdekelve, az nem kap állást, nem iratkozhatik be az egyetemre, ha ügyvéd, nem éri meg perének befejezését, sőt még utlevélhez is nehezen juthat.

A politika hullámai előtörték az emberi élet minden terét és nem kímélték meg a családi életet sem.

Egész különös fejezetet érdemel az, hogy milyen a közönség érintkezése a

tisztviselői társadalommal. Ennek legsötétebb pontja az, hogy mindenkinek fizetni kell anélkül, hogy ebből az államnak bármi haszna lenne. Ennek az az oka, hogy

a tisztviselőket rosszul fizetik és szinte rá vannak szorulva a törvénytelen jövedelemre.

Óriási összegek vándorolnak így magánosok zsebébe, az állam pénztára pedig üres, mert a megvesztegetett adóisztviselő minden visszaélésre kapható.

A nemzetkisebbségi kérdést is érintette és ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy az egyes vállalatok igazgatóságában nagyon sok közéleti férfi szerepel, akik csak azért, mert odaadják nevüket, százezreket keresnek évente minden munka nélkül. Ezek a román nép igazi parazitái, — mondotta az előadó — akik

csak szegényt hoznak az országra. A nem román vállalatok jobban tennék, ha ezek helyett inkább román munkaerőket alkalmaznának. Ez azonban lehetetlen, mert a politika nem engedi meg. Híve lennék — folytatta — a numerus valahicusnak is, ha tényleg a nemzetkisebbségek akadályoznák a román elem érvényesülését. Azonban

nem a kisebbségek azok, akik vezetőpozícióba analfabétákat neveznek ki csak azért, hogy eleget tegyenek a pártpolitikai követelménynek.

Romániának nem numerus valahicusra van szüksége, hanem az igazság, a becsület és a munka diktaturájára, azokat pedig, akik mint paraziták élőködnek a román társadalom testén, korbáccsal kell kiverni.

Megalakult a spanyol szovjet és a kormány megkezdte a főváros kiürítését

Madridban a vörös kormány helyzete kétségbeesett. A hatóságok megkezdtek a főváros kiürítését. Nagyszámu aszszonyt és gyermeket már elküldtek Madridból. Ezeket Valenciába és Barcelónába szállították. Elsősorban a vörös hadseregben szolgáló katonák hozzátartozóit viszik el, továbbá elesett kormányhű katonák özvegyeit és árváit. A belügyminiszter tegnap rádióban kijelentette, hogy

a kormány senkit nem akadályoz meg Madrid elhagyásában.

A marxista kormány ezzel a gondolattal foglalkozik, hogy bevezeti az élelmiszerjegyek rendszerét és a pezetát is aláértékeli. A madridi kormány ezenkívül hamis hírek terjesztésével igyekszik a lakosság között hangulatot kelteni. Egyre terjesztik a híreket a kormánycsapatok nagy győzelmeiről. Tegnap azt a hírt keltezték, hogy Franco tábornok meghalt.

Cartagenában kikiáltották az önálló szovjetkötársaságot.

Madridban legalább három hónapos

ostrommal számolnak, ezzel szemben azonban a nacionalisták remélik, hogy a főváros hamarosan a birtokukban lesz. Franco tábornok kijelentette, hogy október 12-én Kolumbusz Kristóf emléknapját már Madridban akarják megünnepegni.

A madridi ügyvédek kiáltványt intéztek a világ közvéleményéhez, amelyben közbelépését kérik a spanyolországi vérontás meggátlása érdekében. Ugyanakkor azonban a madridi kormány sürgős felszólítást intézett a barcelónai katalán kormányhoz, hogy

minden rendelkezésére álló katonáját sürgősen küldje el Madridba a főváros védelmére.

Plakátokon felszólítanak minden fegyverbíró embert a bevonásra és Madrid védelmében való részvételre.

A felkelő csapatok repülőgépei újból bombázták Bilbaot. A kormánycsapatok erre

több tuszt akartak kivégezni, azonban a vöröskereszt megbi-

zottainak közbelépése folytán ettől eltekintettek.

A felkelők tüzérése állandóan bombáza a Madrid felé vezető utat, hogy megakadályozza segélycsapatoknak a fővárosba vonulását.

Madridban Patriarca Vicenzo huszonhárom éves

olasz származásu amerikai alampolgárt halálra ítélték.

Patriarca Vicenzo mint repülő teljesített szolgálatot a felkelők hadseregében. Nemrég fogságba esett és a haditörvényszék kimondta rá a halálos ítéletet. Newyorkban mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy a fiatal olaszot megmentse a kivégzéstől.

A madridi parlament egy hónapi szünet után tegnap újra összeült és feltétlen bizalmáról biztosította a kormányt, melyet felhatalmazott, hogy teljhatalommal intézhessen az ügyeket. Együttal megszavazták a bászok önkormányzatát is. A legközelebbi ülést december elsejére tűzték ki.

házak erkélyeit is, minthogy ezek szintén közterületek felett lógnak a levegőben. Hát ezt a javaslatot mégis elutasították. És jól tették, mert legközelebb valaki a javaslattal állhatna elő, hogy bizonyos házakon mosolygó angyalszobrok vannak kifa-

ragva, fizessen tehát az illető tulajdonos esetleg vigalmi adót. Nagyon időszerű ezekről a dolgokról most beszélni, mikor a pénzügyminisztériumnak az az elve, hogy megszüntessék az egyenes adót, amelyet természetesen a fogyasztási, forgalmi és egyéb

közvetett adók légiójával kell majd pótolni. Vigyázni kell majd, hogy ne lássanak majd olyan tragikomikus adónemek napvilágot, amelyek nemcsak igazságtalanok, hanem merőben ellenkezőek az állam nagy szociális célkitűzéseivel, szellemével is. (Flaneur)

Magyarország nem vesz részt a leszerelési értekezleten ha el nem ismerik egyenjogúságát

A Népszövetség elhatározta, hogy a három esztendő óta szünetelő leszerelési bizottságot újból életre hívja. A leszerelési konferencia összehívását Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország és Hollandia megbízottai kérték és mozgalmakat több más állam delegátusai is támogatják. Az elhunyt Henderson helyébe a leszerelési konferencia elnökévé Politisz görög fődelegátust nevezték ki. Politisz eddig a Népszövetség elnöki tanácsosa volt, amely állásba utána Lange norvég fődelegátus kerül. A leszerelési konferencia összehívására az előkészületek nyomban megkezdődnek úgy, hogy

a konferencia még a mostani őszi folyamán megkezdheti munkáját.

Amikor a Népszövetség közgyűlésén tegnap Savdra Lamas elnök bejelentette a leszerelési konferencia újbóli összehívását, Tanczos Gábor tábornok magyar fődelegátus szót kért és közölte, hogy

Magyarország tiszteli a leszerelésre való kezdeményezést, azonban egyes államoknak a fegyverkezési egyenjogúság ügyében vallott magatartása miatt a tanácskozáson nem vehet részt.

A közgyűlés elnöke Magyarország bejelentését tudomásul vette, majd felszólította a többi államokat, nevezik meg megbízottait, hogy a leszerelési konferencia minél előbb megkezdhesse munkáját.

Hogy milyen lesz a leszerelési értekezlet lefolyása, azt egyelőre nem lehet tudni. Azonban, hogy a tárgyalások sok érdekességet ígérnek, arra következtetni lehet az angol konzervatív pártnak Londonban tegnap megnyílt kongresszusa hangulatából. A kongresszus első szónoka Toth szenátor volt, aki annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

Anglia egyedül leszerelése inkább szolgálná a háborút, mint a békét.

Az angol leszerelési tempóját egyelőre nem szabad gyengíteni. Mozgalom indult meg, amelynek célja a toborzás eredményének gyengítése, azonban azt a meggyőződést vallja, hogy az angol nép nem engedi magát befolyásolni és tisztában lesz mindenkor a nemzetvédelem fontosságával.

Hoare, a tengerészeti admirális első lordja, szólalt fel azután, akinek beszédét nagy érdeklődéssel várták. Tekintettel arra, hogy Genfben éppen most határozta el a leszerelési konferenciát újból való összehívását, Hoare beszédének nagy fontosságot tulajdonítottak már előre, mert tudták, hogy az az angol kormány álláspontjának a bejelentése. Hoare foglalkozott a fegyverkezési versemnyel és bejelentette, hogy

Anglia csakis akkor fogadhat el majd bármilyen leszerelési javaslatot, ha felfegyverkezése már elérte azt a nívót, amelyen ma a világ legerősebb államának fegyverkezése áll.

Megállapította különben, hogy az összes államok lázasan fegyverkeznek. Még az olyan kis államok is, amilyen Belgium, Svájc és Hollandia, nagyban fegyverkeznek. Egyoldalú leszerelés elképzelhetetlen. Tapasztalat bizonyítja, hogy az angol hadsereg valódi, vagy vélt gyengesége a nemzetközi politika egyik legszomorubb ténye. Nem fogadhatunk el olyan leszerelési javaslatot, — mondotta Hoare — amelyből gyengeségünkre lehet következtetni.

Az angol fegyverkezést válto-

zatlanul tovább kell folytatni a megállapított program szerint.

Ennek a fegyverkezésnek azonban rugalmasnak kell lennie. Sohasem lehetünk teljesen megelégedve fegyverkezésünkkel. Az utóbbi időben a fegyverkezés elég gyors ütemben ment, azonban a jövőben az ütemet még inkább akarjuk gyorsítani. Angliának szüksége van a fegyverkezésre, mert ebben látja a béke biztosítékát. Ha a fegyverkezést befejezte, akkor sor kerülhet az egyenlő arányú leszerelés megtárgyalására.

Felvágta nevelőapja hasát mert az megfenyítette

A Pancsova közelében levő Királydomb községben véres gyilkosság történt. Kecsa Nikola még kilenc esztendő korában került Lazarevics Milojevic vagyonos gazdálkodó házába, aki úgy nevelkedett, mintha a házaspárnak édes gyermeke lett volna. Kecsa Nikola igen jó viseletű fiatalember volt és soha nem volt ellene panasz. Amikor a katonaságot leszolgálta, nevelő szülői unszolására megnősült. Ettől kezdve azonban Kecsa Nikola teljesen megváltozott. Valószínűleg felesége unszolására ne-

velőapjától egyre pénzt követelt és emiatt állandóan veszekedés volt a házban. Lazarevics legutóbb egy veszekedés során Kecsat és feleségét kiutasította házából. A nevelt fiu erre azt követelte, hogy a legutóbbi négy esztendőben végzett munkáját fizessék meg. Lazarevics ezen annyira feldühödött, hogy egy doronggal fejbévágta Kecsa Nikolát, majd egy konyhakést ragadott fel. A kést azonban Kecsa kicsavarta nevelőapja kezéből és felvágta vele az idős ember hasát. Lazarevics néhány perc alatt meghalt. Kecsat a csendőrség letartóztatta.

Vannak akik tudnak, de nem fizetnek és akik nem tudnak és mégis fizetnek

Slavecu Victor volt pénzügyminiszter Galatiban tartott előadását közli a Democratia című liberális folyóirat és az előadásnak a tartalma valósággal szenzációként hat. Elmondja, hogy a pénzügyminiszteriumban az utolsó tíz év alatt az igazgatóságok száma hatról huszonháromra emelkedett. Ezt úgynevezik, hogy a szolgálat egyszerűsítése. Az első meglepetés, amely az embert a pénzügyminiszteriumban éri az, hogy a választások előtt senki nem fizet adót. A választások előtti hetekben csak olyan összegek folynak be az állampénztárba, amelyeket véletlenségből, vagy tévedésből fizet valaki. Végrehajtásokról szó sincs természetesen. Mindez azért, mert ezekben az időkben az állampolgár első sorban választó és csak azután adóalany.

Általában két csoportra lehet osztani az adófizetőket: vannak, akik fizetni tudnának, de nem fizetnek és vannak olyanok, akik nem tudnak fizetni és mégis kell fizetniük. Az első csoportnak összeköttetései vannak alsórendű pénzügyi tisztviselőkkel, akik két elv szerint járnak el. A hátralékos adófizetőt vagy elűntnek jelentik be, vagy pedig az adóhátralékok átírásánál a könyvekbe hitelezői helyett hétszáz leit vezetnek be. Az állami költségvetés összeállítása nélkülöz minden ösztönzést. A javaslat között, amelyet a parlament megszavaz és a rendelkezés között, amelyeket tényleg alkalmaznak, óriási különbség van. Leginkább elszomorító az, hogy lehetetlen az igazságot meg tudni, — fejezte be előadását a volt pénzügyminiszter.

A kis cseléd nyelvét tüzes vassal égette a női bestia

A bécsi törvényszéki tárgyalás tovább göngyöli fel azokat a borzalmakat, amelyek Luner Ödön bécsi zongoragyáros házában történtek, ahol a gyáros felesége, Luner Jozefin halálra kínozta Augustin Anna nevű cselédjét. A tegnapi tárgyaláson Luner Grete, a házaspár tizenhat esztendőes leányát hallgatták ki. Amikor a fiatal leány a terembe lépett, Lunerné rátekintett, a nevével szólította és a kezével intett neki. Az ügyész kérelmére Lunernét és férjét kivezették a teremből, nehogy jelenlétükkel a leányt befolyásolják.

Több kérdés után az elnök arra volt

kíváncsi, hogy Augustin Anna, aki a tanu szerint nem kapott abból az ételből, amit gazdái ettek, mit ebédel?

— Legtöbbször vastagra főtt rántott levest kenyérrel, de azt sem mindig.

— Kapott krumplihéjat is?

— Igen, de csak a levesben.

A kínzásokra vonatkozólag Lune Grete ezeket mondotta:

— Anyám Annát naponta verte. Ha pofonította, eleredt az orra vére és olyan erős sugárban fröccsent ki, hogy még a falak is tele lettek vérrrel. Anná némelykor az ütések alatt annyira elgyengült, hogy nem tudott felállani.

Sokszor azonban még továbbra is ütötte anyám. Legtöbbször a kezével verte, de némelykor egy cipő sarkával ütötte. A sarokból kiállott az egyik szög, amely beszakította Anna fejét. Olykor anyám Annát a lábával is rugdosta. Sokszor ráparancsolt, hogy térdeljen le és nyújtsa ki a nyelvét, amelyet aztán tüzes piszkavassal égetett. Ha Anna védekezni akart, hátrakötötte a karját.

Az ügyész kérelmére azután zárt tárgyalást rendeltek el. Az ügyész ezt azzal okolta meg, hogy olyan kérdéseket akar a leányhoz intézni, amelyek nem valók a nyilvánosság elé.

Nem szeretik sehosem a végrehajtót

A magyarországi Sándorfalva községben az adóvégrehajtó megjelent Keresztes Mihály gazdánál és adótartozás fejében több lefoglalt butoradarabot akart elszállítani. Keresztes Mihály nem engedte meg a butorok elvitelét, mire az adóvégrehajtó hívására csendőrök jelentek meg a háznál. Akkorára összefutott a fél falu és igen nagy volt az izgalom. Keresztes Mihály öklével az egyik csendőr arcába sujtott, aki erre a gazdát szuronyával megsebesítette. Az összegyűlekezett nép közpört zuditott a csendőrökre. Az egyik csendőr a levegőbe riasztó lövést adott le, mire a tömeg szétfutott. Keresztes Mihályt kórházba szállították.

Meg akartak ölni egy kisiut, mert szemtanu volt

Kegyetlenül gonosz bűncselekményt jelentettek Kracsadmból az újjvidéki ügyészségnek. Egy ismeretlen férfi és egy ismeretlen nő összeverekedtek és a férfi verekedés közben vasvillával támadt az asszonyra, akit állítólag össze is vert. Amikor a nő eszméletlenül esett össze, a férfi észrevette, hogy a verekedést végignézte Sokics Milován földműves Szeván nevű hétéves fiacskája. Rárontott a gyermekre és a vasvillával összevissza szurkálta, nehogy árulója lehessen. A gyermeket életveszélyes állapotban szállították a kórházba, ahol csak annyit tudott mondani, hogy nem ismeri a verekedőket. A nyomozás megindult.

Rablógyilkosság a Bácskában

A Zombor közelében levő Regőce községben borzalmas kettős rablógyilkosság történt. Stein Antal jómódú gazda együtt lakik a fiával, ifj. Stein Antallal aki a tavasszal nősült. Apa és fiu szerdán délután kimentek a tanyájukra és mivel munkájukat ott nem tudták befejezni, csak csütörtökön délután tértek haza a községbe. Amikor házukba benyitottak ott borzalmas látvány tárult eléjük. Az első szobában fejével kettévágott fejével véreben felve holtan találták idősebb Stein Antalné. Amikor azután benéztek a második szobába, ott találták ugyancsak meggyilkolva ifjabb Stein Antalné is. Ezzel a szerencsétlen fiatal nővel a gyilkosok még kegyetlenebb módon bántak el mint anyósával. Levágták a fejét, kezeit és lábait és ezeket a véres testrészeket szét dobálták a szoba padlóján. A gyilkosok az egész lakást felforgatták, a szekrények tartalmát kidobálták a földre, az asztaliókokat kifordították, több ládát felfeszítettek. Nyilvánvaló volt, hogy pénzt kerestek. A lakásban több ezer dinári készpénz volt, amelyet különböző ékszerekkel együtt elvittek. A rettentő kettős rablógyilkosság ügyében megindult a vizsgálat. A múlt héten a közeli Gárdos községben ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták egy jómódú gazdálkodót. Azt hiszik, hogy a tettesek ugyanazok voltak.

Ghibu második cikke

A legborzalmasabb irredentizmust űzik és magyar propagandát fejtenek ki az apácák a szeretet leple alatt

Ghibu Onisifor ígéretéhez hiven tegnap megjelentette második cikkét is a székelyek között uralkodó és szerinte felháborító anomáliák ügyében. Ezek az anomáliák abban csúcsosodnak ki, hogy a Sumuleu Ciuculuiiban levő megyei árvaházban még ma is, a román uralom átvételének tizennyolcadik évében, Vinces apácák teljesítenek szolgálatot, akik szerinte ott katolizálnak és magyarosítanak. Mostani második cikkében tiz pontba összefoglalva megismétli azokat, amiket már tegnapi írása alapján ismertettünk.

Az árvák között negyvenkilenc magyar és huszonhét román van

és Ghibu fájjalja, hogy az egész létszámnak csak a harmincöt százaléka román. Ghibunak talán nem jutott eszébe, hogy mennyire nem irigylésre méltó egy mindenkitől elhagyott árvának a sorsa, különben nem fájlna azt, hogy kevesebb a román, mint a magyar. Bár egyáltalában ne lenne szükség ilyen árvaházakra, mert ez azt jelentené, hogy nincsen apátlan és anyátlan árva, valamennyi gyermek élvezze a szülői szeretet melegét, melyet nem pótolhat semmi. Még a szeretetet nemzetiségi alapon osztogató irás sem.

Az árvaház egész vezetősége szerinte teljesen magyar úgy, hogy a gyermekek magyarul kényszerülnek beszélni. Az intézetben sokszor idegenek vannak, akik igen gyanusnak és akiket a magyar propaganda érdekében tartanak ott az apácák.

Az apácák tanítják a gyermekeket és ez a tanítás magyar nyelven folyik, ami az elmagyarosítás következményével jár. Azután szó van valami zavaros ügyről, hogy két év előtt a Magyar Párt tizenötezer lelt ígért volna az árvaház főnöknőjének, hogy ezen kétszáz zarándokot lásson el. A zarándoklat után a főnöknő elpanaszolta a tanfelügyelőnek, hogy a tizenötezer leinek csak a felét kapta volna meg. Ebből Ghibu azt a következtetést vonja le, hogy

a zarándoklatokat a katolikus magyarok csak azért rendezik, hogy így könnyebben üzhessék a magyar propagandát.

Nem hisszük, hogyha — amint Ghibu mondja — a magyar apácáknak az lenne a céljuk, hogy magyar propagandát folytassanak a Magyar Párt segítségével, akkor a főnöknő a román tanfelügyelőhöz menne el panaszkodni, hogy nem kapta meg azt a pénzt, melyet neki ígértek.

Megvádolja az apácákat, hogy tulajdonképpen

főhivatásuk nem is a román gyermekeket a magyar nyelvre megtanítani, hanem a rosszra való lelki befolyásolás.

Ez az ő valódi missziójuk. Ezért kényszerítik a román árvákat, hogy a katolikus istentiszteletet hallgassák, a katolikus pap prédikációin okuljanak és még ministrálni is kénytelenek és az énekarban énekelni. A román egyházi és nemzeti ünnepeken az árvák kénytelenek dolgozni. Ha román pap tart isten-

tiszteletet, a román árvákat lehetőleg megakadályozzák, hogy az istentiszteleten résztvegyenek és mindenféle munkát végeztetnek velük. Mindennek a tetejébe, hogy a magyarosítás munkája teljes legyen,

kényszerítik a román gyermekeket, hogy magyar nemzeti táncokat táncoljanak.

Ezen vádakra való tekintettel Ghibu felveti a kérdést, vajjon nincsenek Ciuc megyében román hatóságok és vajjon van-e szemük, szívük és lelkiismeretük?

Válaszolhatunk Ghibunak. Vannak hatóságok és bizonyára van lelkiismeretük is. De bizonyára ismerik az árvaházban uralkodó viszonyokat közvetlen tapasztalatból és ha semmi kifogásolnivalót nem találtak, akkor ott rend is van.

Kifogás a népjóléti minisztérium vezérfelügyelőjének vizsgálata ellen

Hivatkozok Ghibu cikkében arra is, hogy Ciuc megye egyik előkelő magasarangu tisztviselője hivatalosan értesítette arról a hivatalos látogatásról, melyet

a népjóléti minisztérium egyik vezérfelügyelője tett az árvaházban állítólagos kifogások miatt. Ez semmi kifogásolnivalót nem talált az intézet vezetésében.

A vizsgálat tartama alatt a vezérfelügyelő az árvaházban lakott és — amint a magasarangu megyei tisztviselő Ghibunak írja — ezalatt az apácák igen nagyuri módon gondoskodtak róla. Ugyancsak ez a tisztviselő írja Ghibunak, hogy az árvaház igen veszedelmes tüzhely az árvák számára.

A szeretet leple alatt a legborzasztóbb irredentizmust űzik és fentartják a revizionizmus propagandáját.

Nem tudjuk, hogy ki az a magasarangu megyei tisztviselő, aki hivata-

azonban szeretnénk Ghibunak ugyanis, mint vallásos embernek és ugyanis mint tanfőruinak egy másik kérdést feltenni. Vajjon ismeri-e általában a katolikus tanítórendek működését? Tudja-e azt, hogy

számos román közeleti férfiú és nő katolikus szerzetes tanítórendek iskoláiban végezték tanulmányaikat?

Tudja-e, hogy ezek még ma is a legnagyobb szeretettel beszélnek volt tanáraikról és tanárnőikről? Van-e tudomása róla, hogy ma is, amikor legkevésbé lehet kényszerrel beszélni, igen sok román fiú és leány tanul ezeknek a szerzeteseknek és szerzetesnőknek az iskoláiban? Ha erről meggyőződik, akkor ő is másként fog nyilatkozni az apácákról is.

l o s a n közöl bizonyos dolgokat Ghibuval és azt sem tudjuk, hogy Ghibunak milyen hivatalos jellege van ebben az ügyben, hogy megyei tisztviselő hivatalosan leveleznek vele. Lehet, hogy így van. Furesának találjuk azonban, hogy ez

a magasarangu megyei tisztviselő kifogásolja a még magasarangu miniszteri vezérfelügyelő vizsgálatát

és úgy tüntesse fel a dolgot, mintha az apácák azért vendégelték volna meg dusan, hogy szemet hunyjon bizonyos dolgok fölött. Mi sokkal jobb véleménynyel vagyunk a magasarangu miniszteri tisztviselőkről, semhogy rászorulnának az ilyen dus megvendégelésre és ez esetleg befolyásolhatná is őket. Ghibu mindenesetre jelzi, hogy a mozgalmat folytatja és reméli, ez rábirja majd N i s t o r minisztert — ha későn is —, hogy fogantatosítsa a szükséges rendszabályokat. Kommentárt Ghibu cikkéhez fűzni, feleslegesnek tartjuk és ez nehézségekbe is ütköznék.

Öt hold föld, tizenegy gyermek, az adóhátralék és három végrehajtó tanulságos esete a bíróság előtt

B a b i c i Velimir gierai földmives, az anyja, továbbá a mostohaapja: B o r c a n Alexandru hatóság elleni erőszakos váddal állottak tegnap a törvényszék előtt. 1936 tavaszán ugyanis G a t i a n t u, N a g y é s R e n a r d adóvégrehajtók jelentek meg Borcan házában és az 1933 és 1934. évi adóhátralékokat követelték. Borcan kijelentette, hogy a folyó évi adóját kifizette, de a hátralékra még nem volt pénze. Hivatkozott arra, hogy mindössze öt hold földje és tizenegy gyermeke van. Az adóvégrehajtók azonban ezzel nem törődtek, behatoltak a házba, onnan kihoztak két dunyhát és két párnát és kijelentették, hogy ezeket a községházára viszik. Borcan Alexandru ezen annyira felindult, hogy vasvilágot ragadott és nekiment az adóvégrehaj-

tóknak. Mostohafia és felesége segédkeztek neki a támadásban. Azonban a három végrehajtó a csendőri közbelépés segítségével mégis győztesként távozott a helyszínéről és magával vitte a lefoglalt ágyneműt. Borcan Alexandru, a felesége és mostoha fia ellen pedig megindult az eljárás.

A tegnapi tárgyaláson a három adóvégrehajtó mint vádló szerepelt. A tényállás ismertetése után G a b r i e l Josif dr. elnök sorra ezt a kérdést intézte a három végrehajtóhoz:

— Mit gondol, törvényes dolog volt egy tizenegy gyermekes családtól a dunyhát és a párnát elvinni?

A végrehajtók egyenként nemmel válaszoltak. A törvényszék rövid tanácskozás után ítéletet hirdetett, amely a há-

rom vádlottat a hatósági erőszak vádjaiól felmenti. Az ítélet kihirdetése után az ügyész indítványozta, hogy küldjék az iratokat vissza az ügyészséghez azzal, hogy az a három adóvégrehajtó ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt az eljárást megindítsa.

Eltüntették az adókievetési iratokat

A cernauti pénzügyigazgatóság számos tisztviselője ellen súlyos vádak merültek fel. Azzal vádolják őket, hogy meg voltak vesztegetve és több adókievetési helyzetére vonatkozó iratokat eltüntették úgy, hogy a pénzügyigazgatóság jelenleg nem ismeri ezen személyek adókievetését. Még ennél is súlyosabb az a vád, hogy hátralékos adóra és pénzügyi bírságokra vonatkozó iratokat is eltüntettek és ezzel az államot nagyobb összeggel megkárosították. A rendőrség az ügyészség utasítása szerint több adókievetési lakásában házkutatást tartott és sok lakásban talált adóügyekről iratokat. Az eltüntetett iratok nagyobb részét azonban a tisztviselők elégették. A vizsgálat folyamatban van és több letartóztatás várható.

Ősz elején beköszöntött a tél

A tegnapi nap folyamán folytatódott a borus idő. A hőmérséklet továbbra is alacsony maradt. Délután négy órakor a hőmérő kilenc fok melet mutatott. Erdély egyes részein hó szállingózott. Cernautiban hófúvás volt. Jugoszlávia több helyén szintén havazott. Spalato környékén huszonöt centiméter magas hó esett. Svájcban és Ausztriában több helyen havazott. Magyarországon Kecskemét tájékán volt gyenge havazás. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt szél várható sok helyen reggeli köddel, északon némi esővel, a magasabb hegyeiken esetleg havazás, vagy havaseső, a hőmérséklet emelkedésére van kilátás.

Lefegyvereztek a cigányok három csendőrt

A Caras-megyei Doclin községben V a s i l o n i Kornél jegyző a kapott parancs és utasítás értelmében elrendelte, hogy minden járműtulajdonosnak természetbeni teljesítménnyel kell az utak javításához hozzájárulni. Az érdekeltek között volt több cigány is, akik nem voltak hajlandók a rendelkezésnek eleget tenni. A jegyző ezért csendőri segédletet kért, mire a csendőrokról három csendőrt bocsátottak rendelkezésére. Alig-hogy megjelentek a csendőrokról a cigányok házában, egy csoport megtámadta és lefegyverezte őket, amellett a jegyzőt és az egyik csendőrt súlyosan bántalmazták. Midőn a hatóságok értesültek a dologról, kiszállott a helyszínre a prefektus, az ügyész és a csendőrokról parancsnoka, hogy az ügyben megindítsák a vizsgálatot.

ANTIBOLSEVISTA FRONT ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON. Budapestén tegnap este a keresztény községi párt a vigadóban népgyűlést tartott, amelyen körülbelül kétezer ember vett részt. A gyűlésen megjelentek a párt képviselőtagjai is, akik rámutattak a spanyolországi eseményekre és a világszerte fenyegető bolsevista veszélyre hívták fel a hallgatóság figyelmét. Hangoztatták az antibolsevista front megeremtésének szükségességét.

Gömbös négy év óta miniszterelnök. Tegnap volt nyolc esztendeje annak, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök megbízást kapott a kormányalakításra. Ebből az alkalomból az egységes párt szerencsekvánatait fejezte ki Gömbösnek és megkérte a feleségét, aki tegnap férjéhez Münchenbe utazott, hogy ennek tolmácsolója legyen.

Blum a szocialista miniszterelnök keresztülvitte a frank devalválását azonban előzetesen kétemeletes gyönyörű villát vásárolt Svájcban

A francia pénzügyi törvények miatt a kamara és a szenátus között súlyos ellentétek merültek fel. A szenátus a pénzügyi törvény első cikkelyét bizonyos módosításokkal fogadta el és ezeket a módosításokat

a kamara éjszakai ülésén háromszázötvenegyszavazattal kettőszázötvenhét ellenében elfogadta.

Az ugynevezett szociális felhatalmazási cikkelyt azonban a szenátus nem fogadta el. Ez a szociális cikkely arra vonatkozik, hogy a kormány rendeleti uton avatkozhatik be a munkások és munkaadók közötti konfliktusba, ha azok az árdragítás következtében keletkeznek. Ez a felhatalmazás jogot ad a kormánynak, hogy rendeleti uton változtassa meg a kollektív szerződéseket is. Tekintettel arra, hogy

a szenátus ezt a cikkelyt nem fogadta el, az visszakerült a kamarához, amely azt újból az eredeti szövegében szavazta

meg.

Tegnap délelőtt a szenátus pénzügyi bizottsága ülést tartott, amelyen áthidaló javaslatot fogadott el. A javaslat szerint

a kormány megkapja a kívánt felhatalmazást a szükséges dekretumok kiadására, de csak akkor, ha azokhoz minden esetben a legfelső állami gazdasági tanács hozzájárul.

Ez a legfelső állami gazdasági tanács teljesen független a parlamenttől.

A szenátus ülése délben félelgyor nyílt meg és ezen előterjesztették a közvetítő indítványt. Blum Leon miniszterelnök, akit a baloldal heves tapsal üdvözölt, felszólalt és válaszolt azokra a kifogásokra, amelyeket a szociális felhatalmazással szemben támasztottak. A miniszterelnök beszéde után a javaslatot a közvetítő indítvánnyal elfogadták

azzal a megtoldással, hogy a kiadott dekretumok érvényüket veszítik, ha azo-

kat hat hónapon belül a parlament nem hagyja jóvá.

A lapok megírják, hogy ilyenképpen a béke a kamara és a szenátus között helyreállt és a kormányválság veszélye is elmúlt.

A szociális felhatalmazás cikkelyét a szenátus által elfogadott módosítással a kamara tegnap délután tárgyalta és az 354 szavazattal 217 ellenében törvényre emelte.

A párisi jobboldali lapok mint különös pikantériát írják meg Blum miniszterelnök vagyonmentését. Arról számolnak be, hogy

Blum közvetlenül a devalváció előtt a genfi tó partján Rolle községben kétemeletes gyönyörű villát vásárolt,

amely az építézet remeke és tele van műkincsekkel. A jobboldali lapok csodálkozással veszik tudomásul, hogy Blum ezzel a külföldi villavásárlással mentette meg vagyonának nagyrészét a devalváció elől.

Az európai államok egyik csoportja leértékeli pénzt, míg a másik csoport ragaszkodik valutája stabilitásához

Az egész világ pénzügyi köreit foglalkoztatja az a kérdés, hogy a francia frank leértékelésének milyen következményei lesznek. A belga frankot, a svájci frankot, a holland forintot és az exportcélokra szolgáló olasz lirát leértékelték már a frank után. A zürichi tőzsdén nagy hossz volt tegnap, amely a frank aláértékelésének volt a következménye. Az összes értékpapírok árfolyama emelkedett. Volt olyan papír, amely tíz százalékos emelkedést ért el. Az olasz kormány intézkedésére az összes olaszországi tőzsdék a további intézkedésig zárva maradtak. A kormány így akarja megakadályozni a spekulációt.

Ezzel szemben az államok egész sora siet kijelenteni, hogy pénzének értéke változatlan marad. Budapesti jelentés szerint D a r á n y i Kálmán magyar miniszterelnökhelyettes kijelentette, hogy a pengő stabilitása változatlan marad. Belgrádban S z t o j a d i n o v i c jugoszláv külügyminiszter kijelentette, hogy a frank aláértékelése a dinár stabilitását a legcsekélyebb mértékben sem érinti. Tokiói jelentés szerint a japán kormány hivatalosan közli, hogy valutapolitikájá változatlan marad. Prágában ezzel szemben komolyan mérlegelik a csehkorona értékcsökkenési lehetőségeit és szeretnék Romániát és Jugoszláviát is csatlakozásra bírni.

A newyorki devizapiacra a frank átértékelése következtében most kezdenek a devizák új árfolyamai kialakulni. A francia frankot tegnap 4.95 százalékos dollárárfolyamra gyengítették. Az esés a szombati jegyzéssel szemben harminc

százalék. A svájci frank árfolyamának értéke ugyancsak harminc százalék, a hollandi forinté pedig husz százalék.

A francia nemzeti bank most adta ki kimutatását aranykészletéről. Eszerint a bank aranykészlete az előző heti 52.691 millió frankkal szemben jelenleg már csak 50.111 millió frank.

Varsói jelentés szerint Rydz Smigly tébornok a kormány tagjaival és a lengyel nemzeti bank vezetőivel folytatott tanácskozás után kimondották, hogy a zloty árfolyamát nem változtatják meg. A kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a spekuláció üzérkedéseinek megállítására. A francia frank árfolya-

mának megváltoztatása nem érinti a lengyel zlotyt.

Budapesten a magyar Nemzeti Bank tanácsa I m r é d y Béla kormányzó elnökletével tegnap újabb tanácskozást tartott és kimondotta, hogy a francia frank aláértékelésével kapcsolatosan a magyar-francia fizetések tekintetében megteszi a szükséges technikai intézkedéseket. Ami a svájci frank devalvációjával kapcsolatosan szükséges technikai intézkedéseket illeti, egy magyar küldöttség tegnap már el is utazott Bernbe, hogy ott a svájci kormány pénzügyi megbizottaival a szükséges tanácskozást megkezdje.

A tótok tiltakoznak a szovjetszövetség ellen

A csehszlovákiai tót néppárt H l i n k a András elnöklele alatt Pöstyénben nagygyűlést tartott, amelyen számos beszéd elhangzása után határozati javaslatot fogadtak el. Eszerint a csehszlovákiai tótok a régi tót nemzeti eszmék alapján állanak ma is. A tót nép lelkében kitörőhetetlenül él a tót nemzeti hősök emlékezete, akiknek sírjai az országban és szerte az egész világon domborulnak. Ezért továbbra is küzdenek a tót nép függetlenségének elismertetése érdekében, a clevelandi és pittsburgi határozatok, valamint a magyar országgyűlésen 1918-ban tett nyilatkozat alapján. A tót népnek joga van a Tótföldön a nemzeti önkormányzatra, természetesen a csehszlovák köztársaság keretében szövetségi alapon. A tótok soha nem fognak lemon-

dani ezen jogokról annál kevésbbé, mert ezt megerősítette a nemzetek történelmi fejlődése az utolsó századokban.

Nem fognak eltávolodni a kultúra keresztényi alapjaitól és nemzeti tradícióinktól. — folytatja a határozati javaslat. Ezért úgy a belpolitikában, mint a külpolitikában visszautasítunk minden olyan irányzatot, amely az európai kultúra és társadalom megsemmisítésére törekszik. Különösen elítélünk minden együttműködést a materialista világszemlélettel és a romboló eszmék terjesztőivel. Csatlakozunk azon nemzetek antikommunista frontjához, amelyeket keresztény eszmék vezérlelnek és nem tesszük le a fegyvert, míg meg nem valósítottuk teljes programunkat.

HIREK

Patikák éjszakai szolgálata

Szeptember 28-tól október 4-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartarak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Mercy-utcában levő Weisz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren levő Maszalts-gyógyszertár és a Stefan cel Mare-uton levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Küttl-téren levő Roxin-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Berthelot-bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanul Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Gyászol a fekete tőzsdén

A fekete tőzsdén igazán fekete, nem hiszem feketébb valami lehet-e, kávéházi fronton sírnak a szenzalok, valutahienák, devizasakalok, leestek a frank és leestek az álluk, szomorubb emberraj nincsen mostan náluk, frankot senki nem vesz és nem ad el senki, dollárral sem házal begapartí jenk, nem kell német márka, akár milyen márkás, font és lira sem megy, se jó, se rossz gyártás, a fekete börzén az üzem szünetel, megcsappant teljesen a rebach-menetel, kávéházi fronton reggeltől estelig az idő seft helyett sírásokkal telik, a siber gyászfátyolt tűz a kalapjára és úgy borul bögve a frank sírhalmára.

Kóró Pál

Itt a papirjégszekerény

Tschadek udvari tanácsos, a bécsi élelmiszerbiztosító intézet vezetője olyan találmánnyal lépett a nyilvánosság elé, amely, végzetes csapást mérhet az egész világ jégszekerényiparára, de annál előnyösebbnek ígérkezik a kispénzű közönség számára. A találmány különleges szerrel átitatott csomagolópapíros, amely egy napig frissen tart minden élelmiszert és a kisebb háztartásokban jóformán teljesen feleslegessé teszi a jégszekerényt, mert elég, ha az élelmiszereket a Tschadek-féle papírosba csomagolva, árnyékos helyre teszik. A papír különleges átitatási módszerrel a feltaláló a szabadalom elnyeréséig természetesen titokban tartja. A frissentartó csomagolópapíros nagyban gyártása már megindult Ausztriában. A „papirjégszekerény” hihetetlenül olcsó

ANGLIA NEM AKAR TUDNI NEMET GYARMATOKRÓL. Az angol konzervatív párt londoni kongresszusán Sandys őrnagy szóváltotta Németországnak gyarmati mandátumokra való igényét. Emlékeztetett Simon volt külügyminiszternek annak idején Berlinben tett kijelentésére, amely szerint Anglia részéről szó sem férhet ahhoz, hogy valamely mandátumról lemondjon. Hoare hasonló kijelentése után a kongresszus elhatározta, hogy felszólítja a kormányt, egyáltalán ne foglalkozzék a mandátumok kérdésével.

A püspök megbetegedett bérmautján. P a c h a Agoston megyés püspök tegnap tért vissza őszi bérmautjáról székvárosába. A püspök a bérmauton erősen meghűlt és azért betegségére való tekintettel úgy határozott, hogy a közeli napokban Sacalaz, Sanmihaiugerman és Freidorf községekben tervezett bérmautás elmarad. Ezekben a községekben a bérmautást a jövő esztendőben fogják megtartani.

A város új adóketési főnöke. K ö l b i g Alajos, a városi pénzügyi osztály adóketési főnöke — mint megirtuk — október elsején nyugalomba vonult. Helyébe a város B e r a Marin volt orvaitai pénzügyigazgatósági tisztviselőt nevezte ki a városi adóhivatalhoz adóketési irodafőnöké.

Járjunk négykézláb

Donald Laird amerikai orvos szerint az ember azért nem tudja teljes mértékben kifejteni szellemi képességeit, mert két lábon jár s a vér az agyból a test alsóbb részei felé húzódik. Ha az ember négykézláb járna, sokkal értelmesebb volna. Igen üdvösnök tartja Donald Laird azt is, ha az asztalnál ülve lábunkat felrakjuk az asztalra. Ez a helyzet nem nagyon esztétikus ugyan, de az amerikai orvos azt tapasztalta, hogy kitünő szellemi eredményekkel jár. Amikor az orvos ezeket előadta négykézláb járt...

— **Neff Ferenc apátplébános elköltözött Jimboliáról.** A jólelkű és nagytekintélyű beteg apátplébános szülőfalujába Zadarlacra költözött, ahol testvérei és rokonai körében fogja napjait eltölteni. Jimboliai hívei, akik elismeréssel és hálával vannak eltelve a lelkipásztor iránt, ez alkalommal is megadták a távozó plébánosnak a tiszteletet. Az apátplébánost az egyházközösség, a Jesuleum, a gimnázium bucsuztatta, távozása alkalmával az állomáson megjelent a községi bírósági és számos egyesület vezetője, akik megköszönték fáradságot nem ismert munkáját és áldozatkészségét.

— **Görögország rendi állam lesz.** Metaxas görög miniszterelnök tegnap fogadta az athéni újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy Görögország belátható időn belül rendi állammá alakul át.

— **Táncéa a zsidó kultúrotthonban.** A helybeli zsidó kultúrotthon rendszeresíti a vasárnap délutáni öt órai táncéát, amelyet elsősorban október 4-én, vasárnap délután rendez meg. A házi gazda tisztségét a Kadima sportegylet és a Hadassa leányegylet látja el, a zenét pedig Hirschl zongorista szolgáltatja. Aki vasárnap délutánját táncal és szórakozással kellemesen akarja eltölteni, azt szívesen látják.

— **Koldusok Lapja.** A Koldusok Lapja Párisban jelenik meg. Egy volt irnok szerkeszti, aki iszákossága miatt elveszítette az állását és koldus lett. A különös újságban alapos cikkeket foglalkoznak a koldusrend problémáival. De legérdekesebbek a hirdetések. Meg lehet tudni ezekből, ha például Franciaország akármelyik pontján megüresedik egy „koldusi állás”. Gyakran még a minimális napi keresetet is garantálják. Nem ritka eset, hogy valamelyik koldus társat keres.

— **Akinek gyakran fáj a gyomra,** bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcseppant, annak a természetes „Férene Jó-zsepp” keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Halálos baleset.** A Ferdinandi Vasútvonal obrejai erdejéből fát szállítottak le 4 vagonettben, melyeknek fékjénél egy-egy munkás ült. Az egyik éles kanyarnál kifordultak a kocsi a sinekből. Három munkás még idejekorán leugrott a kicsikről, de a negyedik, Dragomir Joan vari illetőségű 43 éves munkás elkésett és az egyik vagonett alá került. Esméletlenül állapotban, igen súlyos belső sérülésekkel szállították be a ferdinandi kórházba, ahol rövidesen meghalt.

— **Bányarobbanás Magyarországon.** A magyarországi Gyöngyös-Solymoson bányarobbanás történt. Szabó Vince munkás azonnal meghalt, két másik bányász súlyosan megsebesült.

— **Emberi csontváza bukkantak ásás közben.** Tomnatic községben Wient Károly gazda kertjében árokásás közben emberi csontokra bukkantak. A jelek szerint a csontok ötven-hatvan esztendeje lehettek a földben.

TEGNAP TIZENHAT KÖZÜL HETEN BUKTAK MEG AZ ÉRETTSÉGIN. A Loga liceumban működő érettségi bizottság előtt tegnap tizenhat jelölt tett szóbeli érettségi vizsgát. A jelöltek közül kilenc sikeresen állta meg helyét, míg hét jelölt megbukott. Sikeresen tették le a szóbeli érettségi vizsgát Linster Zoltán, Wambach János, Veldi Péter, Wilhelm János, Losonczi János, Ort-mayer Alajos, Richicean Ion, Ruszwurm János és Breumann Ferenc. A bizottság a mai napra ismét tizenhat diákot rendelt szóbeli vizsgára.

Szombaton este indul a filléres gyors Timisoaráról Bucurestibe és még ma délig fogad el jelentkezéseket a Déli Hírlap kiadóhivatala

Szombaton este indul a filléres gyors Bucurestibe, hogy szenzációsan olcsó áron az érdeklődők százait szállítsa a Bánásgból a román—magyar válogatott mérkőzésre. Minden ellenkező híreszteléssel szemben a rendező Centropa utazási iroda arról értesít, hogy a vonat szombaton este minden körülmények között elindul Timisoaráról. Az érdeklődők még ma délig jelentkezhetnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Akik csak az oda és visszautazásra reflektálnak, mindössze ötszázharminc leit fizetnek. Mindazok, akik szállodára tartanak igényt, továbbá vasárnap és hétfőn napi háromszori étkezésre és a futballmeccsre érvényes belépőjegy-re is

— **Az első osztrák ujoncok a világháború óta.** Ausztriában az új véderőtörvény értelmében a világháború óta tegnap vonultak be az első ujoncok. Összesen 15.000 a bevonultak száma. Ezzel egyidejűleg az osztrák kormány felhívást intézett a lakossághoz, hogy megfelelő légi flotta létesítésére adakozzék.

— **Ápolótestvér és nem orvos.** Egyik lap-társunk tudósítása alapján megirtuk, hogy Sefcsik Ignác irlgalmrendi orvos nyugalomba vonult és a helybeli rendházba költözött. A hírbe tévedés csuszott be, amennyiben Sefcsik Ignác nem volt orvos, hanem irlgalmrendi ápolótestvér.

— **Halálra gázolt kislány.** Halálos autószerencsétlenség történt a somesmegeyi Chiuesti községben. A 601-es jelzésű cluji személyszállító autóbusz a község határában agyongázolta Chrisea Florea négy éves kislányt. A hatóságok rögtön kiszálltak a halálos szerencsétlenség színhelyére és megállapították, hogy az autövetetőt semmiféle felelősség sem terheli, mert — mint az utasok valomásából kiderült — az autóbusz közvetlenül egy lovasszekér mellett haladt el, amikor a kislány a szekér mögül váratlanul az autó elé ugrott.

— **Hetven éves angyalisnáló.** Dragut Sidonia hetven esztendősen usseni lakosnő husz lei jutalomért tiltott műtétet végzett egy paraszttasszonynak, aki abba belehalt. A timisoari törvényesek tegnap Dragut Sidoniát hat havi fogházra ítélték.

— **Felhívás.** A Magyar Dalárda vezetősége felkéri az összes működő tagokat, hogy tekintettel a novemberi hangversenyre, a próbákat pontosan látogassák, amelyek ezután az első emeleti nagyteremben tartanak meg. Az elnökség.

Valami egészen új

KÖLÖNBÖZŐ CSOMAGOLÁSBAN, GYÓGYSZERTÁRBAN, DROGÉRIÁBAN ÉS KÖTSZER ÜZLETEKBE KAPHATÓ

Pansaplast „Sebtapasz”
AZ IDEÁLIS GYORSKÖTÉS

a „Pansaplast Tapasz” az ideális gyorskötés. Dezinfectáló védő rétegre (mullra) préselt, rugalmas anyagból áll. Ezáltal minden testrészhez rögzítenél simul: semmilyen mozgásban nem gátol. A bőrt nem tépi és nem csúszik. Védi a sebet, vérzést csillapít, esetleges átnedvesedésnél is biztosan ellenáll. Házi praktikából, műhelyekben, turánál ne hiányozzék, sőt mindig kéznél legyen a „PANSAPLAST TAPASZ”.

reflektálnak, külön négyszáz leit fizetnek. Hogy a rendező cég megkönnyítse azoknak az utazását, akiknek hozzátartozóik vannak a fővárosban, lehetővé tette, hogy külön belépőjegyet biztosíthatnak maguknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában nyolcvan lei ellenében anélkül, hogy a szállodai ellátás kötelező lenne. A kirándulók vonata hétfőn este indul Bucurestiből és kedden reggel érkezik vissza Timisoarára. Akik már eddig jelentkeztek, vagy pedig ma délig jelentkeznek a Déli Hírlap kiadóhivatalában, a számozott helyre érvényes vasuti jegyeket, továbbá a futballmérkőzés belépőjegyét szombaton délben vehetik át a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— **Házasság.** Balogh Irénke és Varga Lajos október 4-én, vasárnap délután 6 órakor tartják esküvőjüket a IV. kerületi plébániatemplomban.

— **Átcsoportosítás az osztrák Heimweh-nél.** Bécsben tegnap este hat órakor kezdtek meg a Heimwehr vezetők két napra tervezett tanácskozásukat. Ismeretes, hogy az általános védkötelezettség bevezetésével az osztrák kormány a félkatonai alakulatok fegyveres szereplését befűjeztetnek tekinteli. A Heimwehr vezetők ezt tudomásul veszik és átszervezik a Heimwehrt, hogy más téren továbbra is az országot szolgálhassa. A tanácskozáson biztosra veszik Starneberg herceg és Fey őrnagy kitékűését, akik között az utóbbi időben súlyos ellentétek voltak.

— **Hirtelen halál.** Parvu Olimpie, Eselnita 65 éves községi bírása Orsovan bevásárlásokat végzett. Mielőtt kocsira ült, hogy hazahajtson, bement a vendéglőbe egy pohár sörré. Mikor a poharat a szájához akarta emelni, hirtelen lefordult a székről és pár perc alatt meghalt. Halálát szívizélhűdés okozta.

— **Leszurta feleségét,** majd a vonat alá vetette magát. Halálosvégű családi dráma történt a baranyai Jagodnyák községben. Schneider József földművest néhány nap előtt elhagyta a felesége. A földműves nem tudott belenyugodni felesége elvesztésébe és ezért felkereste az asszonyt, akit kért, térjen vissza hozzá. Schneiderné nem teljesítette a kérést, mire férje kést rántott és nyakán, továbbá testén összeszurkálta az asszonyt, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett. Schneider félve tettének következményeitől elmenekült és Dárda és Jagodnyák között a vonat elé vetette magát. A vonat kerekei darabokra tépték a földműves testét.

50% utazási kedvezmény

a magyar vasutakon Budapestre. Odautazásra okt. 13-ig, visszautazásra október 2-től október 14-ig.

Vizumnélküli határátlépés, utólagos vizum 2:50 pengőért.

Kedvezményes jegyfüzet 160' — leiert
// a Déli Hírlap kiadóhivatalában //

— **Elhunyt német tábornok.** Magdeburgban tegnap nyolcvanöt éves korában meghalt Sixt von Arnim gyalogsági tábornok. Sixt von Arnim 1911-ben neveztek ki magdeburgi hadtestparancsnokká a nyugalomba vonult Hindenburg helyébe. A világháborúban különösen a Somme körüli harcokban tüntette ki magát.

— **Óriási öntözőművek létesítése Magyarországon.** A magyar kormány az Alföld öntözése érdekében nagyobbarányú munkálatok végzését kezdte meg. Mezőtúr és Szarvas között a Körösön óriási duzzasztó gátakat építenek, amelyek 40.000 hold öntözését teszik lehetővé. Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter tegnap Szarvasra érkezett és az új duzzasztó gátak építésére megtette az első kapavágást.

— **Szörnyszülött borjufejjel.** A timismegeyi Rudna községben Tamás Elvira asszony szörnyszülöttnek adott életet. Az újszülött gyermek feje a borjufejhez hasonlít. Ugy az anya, mint a gyermek egészséges.

— **A juhászbojtár meggyilkolta gazdáját és annak feleségét.** Decu Gheca festési gazdálkodó juhászának október 26-án járt volna le a szerződése. A juhász tagyobb eléleget kért, de amikor muakadóját az eléleget megtagadta, egyszerűen otthagya a szolgálatot. Csenedörök hozták vissza, de a juhász bosszút esküdtött és az elmult júszaka beható gazdája szobájába és több revolverlövéllel agyonlőtte. A juhász nem kímélte a gazda feleségét sem, akit szintén meggyilkolt. Azután felgyújtotta a házat és eltűnt. A gyilkos juhászt keresik a csenedörök.

— **A kifosztott nagybácsi.** Josupovici Moise botcsanai kereskedő lakásáról 112.000 lei, 1000 dollár, több ékszer és csekk tűnt el félmillió lei értékben. Josupovici az unokaöccsét gyanúsítja a bűntény elkövetésével, aki mint tartalékos tiszt a fegyvergyakorlat ideje alatt nála lakott.

— **Elítélt apagyilkos.** A tavasszal a magyarországi Rákos községben Dóra-Márkus János fiatal gazdálkodó több késszúrásal meggyilkolta nevelőapját, a hatvanéves Karikás Mártont, mert az nem akarta a jussát kiadni. Dóra-Márkus Jánost tegnap a pestvidéki törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte.

— **A kutmester csodálatos megmenekülése a haláltól.** Leicu Cristian kutmester a Constanta közelében levő pestera községben egy mély kutat tisztított. Közben a kut fala beomlott és azt hitték, hogy a kutmester a földtömeg alatt kiszenderedett. Mégis megindították a mentési munkálatokat és több órai munkával eltávolították a földet. Ekkor kiderült, hogy Leicu szinte csodával határos módon, a kut egyik falába vályt mélyedésben kuporogva, megmenekült a beomlott kutból.

— **Nemzetközi zsebtolvaj elfogatása.** Brasovban nemrégben letartóztattak egy Bilanszky József nevű európai hírnemzetközi zsebtolvajt. Minthogy Bilanszky Magyarországon is számos lopást követett el, a magyar hatóságok diplomáciai uton kérik a kiadatását. Mihelyt Bilanszky romániai büntetését kitöltötte, azonnal átszállítják Magyarországra.

Sport

Sportvita a vitzácsáról mely a sikeresen védekező hátvéd szerepét tölti be

Az elmúlt vasárnap csunya, esős időben bonyolították le Aradon a futballmérkőzéseket. Az egyik ifjúsági mérkőzésen a pályán, a kapu előtt levő vitzácsa furcsa szerepet kapott. A mérkőzés során az egyik csatár hirtelen a kapu előtt termett. Senki sem áll már vele szemben, csak az ellenfél kapusa, aki bátran kifutott a csatár elé. A csatár

akkor a kapu felé rugta a labdát és már gólnak látszott a lövés, amikor a labda erejét a vitzácsa felfogta és a labda a gólvonal előtt megállt. A bírő mégis gólt ítelt, azzal az indokolással, hogyha nem lett volna ott a tőcsa, akkor a labda jutott volna a gólvonalon, tehát a gól érvényes. A különös ítékezés komoly sportkörökben érthető derültséget keltett.

Lemondtak a román tagok a legrégebbi oradeai sportegyletben viselt tisztségükről

Oradeai jelentés szerint Nestor Iosif elnök, Gallian Dimitriu, Popa Ion és Popescu, a CAO vezetőségének román tagjai benyújtották lemondásukat. A lemondás okát nem közölték, azonban sportkörökben úgy vélik, hogy az együttes lemondásnak politikai okai lehetnek. A CAO egyesületét sokszor vádolták már politikai tevékenységgel és irredentizmussal, de ezeket a vádakokat eddig senki komolyan nem tekintette. A CAO csapatát mindenki ismeri és mindenki tudja, hogy az egyesület, amely negyedszázada járja a sportdicsőség útját, egyetlen szót himzett sportzászlá-

jára és ez a sport. Éppen ezért nincs szüksége a CAO egyesületének védelemre és meg kellene érteni, hogy egy sportegyesület életében csak sportról van szó. A román sport fejlődéséhez sokban hozzájárult a CAO is és éppen ezért keltett megütközést a román vezetőség tagoknak az egyesületi élettől való visszavonulása. A román tagok lemondása után a CAO egész vezetősége lemondott és most két tagu direktorium vezet a nagymultu egyesületet. A direktorium rövidesen összehívja az egyesület közgyűlését, amely megválasztja az új vezetőséget.

Román játszhat

a nemzeti bajnokságban, ha idegen is

A nemzeti bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a Gloria sportegyesület óvásával. Az aradi csapat ugyanis Humis román állampolgárságában kételkedett, de a bizottság az óvást elutasította azzal az indokolással, hogy minden idegen játékos, aki román származású, játszhat a nemzeti bajnokságban, Humisról pedig megállapították, hogy macdo-román. A döntés ellen a Gloria felelősséget jelentett be a szövetséghez. A nemzeti bajnokság bizottsága ugyanakkor megdorgálta Chiroiu Ripensia játékost, akit vasárnap a bírő kiállított.

A vasárnapi román-magyar meccs döntő jellege

Usetty Béla dr. a magyar labdarúgó szövetség elnöke személyesen kíséri a magyar válogatott csapatot Bucarestbe. Hír szerint Usetty tárgyalni fog

a román sportvezérekkel és a magyar sportkörök véleménye szerint ettől a mérkőzéstől és az eredménytől függ, vajjon Románia csapatának felvételét javasolni fogják-e az Európa Kupába? A román csapat számára tehát fokozott a tét nagysága, mert az esetleges siker azt jelenti, hogy Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Olaszország és Svájc mellett felvennék Romániát is az Európa Kupa résztvevői közé.

Sportegylet szüreti mulatsága

A helybeli Dura sportegylet holnap, szombaton este a Kiefer-féle (volt Novotny) vendéglő helyiségében tartja meg szüreti mulatságát, amelyre nagyszabású előkészületek történek. A Dura sportegylet a legnagyobb sikereket felmutató csősznök és vendégek jutalmazására nagyszerű jutalmat tűzött ki. A díjak között első helyen áll egy csillár és egy álló lámpa, de a többi díj is megérdemli a közönség érdeklődését.

Beregi-Nádassy REKOMPENZÁCIÓS KACAGÓ ESTJE

október 3-án, szombaton este fél 10 órakor
a II. kerületi sörgyár nytermében

Jegyek 30 és 20 lei

Jegyek 30 és 20 lei

— Japán békefeltételei Kinához. A japáni kormány Kinához ultimátumot intézett a japán-kinai béke helyreállítása érdekében. Ebben többek között kívánja a japánellenes szervezetek feloszlását, a tankönyvekből a japánellenes szövegek kihagyását, a japán légitörvények jogának elismerését Kína felett, japán tanácsadók alkalmazását a magasabb kínai hivatalokban.

— Téli menetrend. Október 3-ról 4-re virradó éjszaka Romániában — és ugyanakkor Európa valamennyi országában — életbelép a vasut téli menetrendje. Timisoara-i vonatkozásban az új menetrend nem tüntet fel sok változást. Timisoara és Buzias között megszűnik három vonatpár, amely a nyári fűrdőszezon alatt volt szükséges a nagyobb forgalom lebonyolítására. A Timisoara és Jebel közti motorvonatpár megszűnik. Megszűnik az a két vonatpár is, amely nyáron mint munkásvonat közlekedett Timisoara és Iermata között. Ujítása a téli menetrendnek, hogy megjavítja a Stamorán át Jugoszlávia-ha való utazást, amennyiben Timisoara és Versec, valamint Timisoara és Baziás között két-két vonatpár közlekedik. A téli menetrend timisoara-i viszonyait mai lapunk utolsó oldalán közöljük.

— Egyházzenei ájtatosság. Mint már jelentettük, október 4-én, vasárnap este hét órai kezdettel a gyárvárosi plébániatemplomban egyházzenei ájtatosságot tartanak. A műsor tisztán Liszt-művekből van összeállítva. A bevezető orgona- és két ifjúkori á capella kóruszszám után a templomi énekes zenekar Lisztnak szent Cecilia tiszteletére írt és 1880-ban Rómában a Palestrina ünnepélyen első ízben előadott „Cantantibus organis” című hatásos művét adja elő. W i t t m a n n Pál karnagy „Ora pro nobis” és az örökké szép „Ave Máriát” játsza orgonán, majd Hugó Viktor szövegére komponált „Le Crucifix”-ot énekl. A IV. Consolatio után Liszt Krisztus óratoriumának gyönyörű „Tu es Petrus”, majd tizenkét éves korában komponált „Tantum ergo”-ja kerül előadásra. Szentségi áldás után az egyházzenei ájtatosság szent Erzsébet óratoriumának „Keresztetek indulójával” éri befejezését.

— A serdülő ifjúságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy kis pohányi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fiuknál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

— Százhuszezer lakosa van a Báuszág fővárosának. A népesedési hivatal megállapítása szerint a város lakossága az utóbbi években öröndetesen megszaporodott. A legutóbbi népszámlálás szerint Timisoara lakosságának száma százezer volt. A népesedési hivatal kimutatásai arról tanuskodnak, hogy a lakosság száma jelenleg körülbelül százhuszezer.

— Negyven éves a Vaskapu. Most van negyven éve, hogy világraszóló ünnepség keretében megnyitották a Vaskaput. A Vaskapu szabályozásának eszméjét Szécsányi István gróf vetette fel. Azonban akkoriban a nagy mű technikai kivitele még lehetetlennek látszott. A berlini kongresszus határozta el a szabályozást és annak kivitelével az osztrák-magyar monarchiát bízták meg. Valóságos csoda volt a sziklarengetésben ennek a hatalmas víziutnak a megalkotása, amely a magyar mérnöki tudományok is világsikerét jelenti. A Vaskapu fenékszélessége hetvennégy méter, hosszúsága ezerháromszáz méter. Ferenc József adta át a díszes megnyitó ünnepség keretében a forgalomnak és jelen volt I. Károly román király és a később meggyilkolt Obrenovics Sándor szerb király is. Az új vízi utat Desseffy Sándor csanádi püspök áldotta meg.

— Kis Szent Teréz tisztelete. Kis Szent Teréz tiszteletére holnap, szombaton a Dómtemplomban reggel hét órakor a Szent Szív oltárnál ünnepi nagymise lesz. Ugyanezen órában a hívek szentgyónást és áldozást is végezhetnek. Itt említtük meg, hogy a II. kerületi plébániatemplomban az október ájtatosság nem este hét órakor, hanem esz hat órakor kezdődik.

— Bünyvadi feljelentés a satumarei szoborrombolás miatt. Megemlékeztünk róla, hogy Satumaren ismeretlen tettesek lerombolták a katolikus székességhez homlokzatán levő szobrokat. A római katolikus egyháztanács ebben az ügyben rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a szoborrombolás miatt az ügyességen feljelentést tesznek ismeretlen tettesek ellen. A bünyvadi feljelentést az egyháztanács küldöttségileg nyújtja át Galea Nicolae dr. vezető ügyésznek.

— Repülőverseny Anglia és Afrika között. A London—Johannisburg közötti repülőversenyt Scott és Guthrie pilóták nyerték meg, akik a 9841 kilométer távolságot 52 óra 58 perc alatt tették meg. A két pilóta óránként 199 kilométert tett meg.

— Meghalt a jimboliai adóvégrehajtó. Jimbolián nyolcvanhárom éves korában meghalt Dironcă Constantin nyugalmazott közszégi adóvégrehajtó, aki harmincöt évig állott a közszégi szolgálatában. Halálát özvegye és nagy rokonság siratja.

— A katolikus nők lapja: A Nap legújabb száma most jelent meg és sok értékes cikk mellett verseket és képeket is közöl. Beszámoló is van a Szociális Testvérek Társaságának munkásságáról és nagyon tanulságos egészségügyi rovata. A Nap előfizetési ára egy hónapra hetven lei és megrendelhető a kiadóhivatalban: Cluj, Str. Grigorescu 35.

— Makacságáért életével fizetett. A budapesti Irányi-utcai Renaissance pensióban cianoztak és ezért a lakásokat lezárták. Kovács József a pensio szolgálja, akit figyelmeztettek, hogy ne menjen a lakásba, ennek ellenére bemegy, hogy ott aludjon. Tegnap délután holtan találták. Kovácsnak ma lett volna az esküvője.

— Katona rejtélyes halála. Sarbu Dumitru a galati darabontezred katonája két nap előtt eltűnt a gyakorlótérről. Tegnap reggel a katona rohanva megérkezett a kaszárnya udvarára, de mielőtt még szólhattak volna hozzá, összeesett és meghalt. Hirtelen halála miatt nem tudott felvilágosítással szolgálni, hogy két napig hol tartózkodott. A rejtélyesnek látszó ügy tisztázására a katonai ügyesség folytatja a nyomozást.

— Az elektromos rendőrkuitya. Egy szeniális mérnök nagyszerű találmányáról, az elektromos rendőrkuityáról pompás cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül, számos remek cikket, riportot és közel 100 pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma tíz lei.

— Ötven villanyszerelő keresetük. Az állami állásközvetítő hivatal közli, hogy a bucurestii telefonszolgálatnak ötven villanyszerelőre van szüksége. A jelentkezők nem lehetnek harminc évnél idősebbek, katonai szolgálatukat igazolniuk kell, ezenkívül szakmabeli képesítésüket is igazolni tartoznak. A jelentkezők először két hónapos tanfolyamon vesznek részt, amikor fizetésük naponta száz lei lesz. A tanfolyamon befejezése után azokat, kik sikeresen vizsgáznak, 4000 leies fizetéssel alkalmazzák. A hadiárvaik előnyben részesülnek.

Színház

Beregi—Nádassy kacagó estje október 3-án, szombaton este a sörgyár nagytermében. Beregi és Nádassy olyan műsört állítottak össze október 3-án estére, amely sokáig emlékeztet Timisoarán. 1. Bevezető konferánsz. 2. Nevető ember. Tragikomédia. 3. Nádassy Ernő magánszáma. 4. A főnök ur. Tréfa. 5. Beregi László humoros száma. 6. A jó állár nem rossz. Tréfa. 7. Nagy Margit énekszám. 8. Fáj az adó. Tréfa. 9. Hacsak-Sajó. Új mókák. 10. A koffer. Tréfa. 11. Szent Asszony. Tréfa. 12. Az elsodort ember, Nádassy Ernő előképe, előadja Beregi László. 13. Négy villámtréfa. 14. Nádassy Ernő magánszáma. 15. Fuchs Ur, bohózat. Jegyek 30 és 20 leies árban, elővetelben a Corvin-papírüzletben (Piata Traian és Stefan cel Mare sarok) válthatók.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, október 2.

Apolló-mozi: A kis lázadó.

Capitol-mozi: A haláliszűzér.

Nyílttér

Az e rovatban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

NYILATKOZAT!

Egyik, kisebb-nagyobb megszakításokkal megjelenő vasárnapi zugujság, mocskolódo antiszemita kódással céleg jó hírnevét próbálja aláírni, sikertelen zsarolási manőverei eredményeként. Az illető álhírlap és álhírlapszerkesztő ellen rágalmaszért és hitelrontásért ügyvédem útján a bünvádi eljárás folyamatba tettem.

Timisoara, 1936 szeptember 30.

M. Tieman

Közgazdaság

A timisoarai vasúti munkások előadták kívánságaikat a vezérigazgatónak

Macovei Ion mérnök, az államvasutak vezérigazgatója ellenőrző körútja során meglátogatta a helybeli vasúti javító műhelyt is. Ekkor fogadta a munkások szindikátusának küldöttségét, amely emlékiratot nyújtott át neki. Ebben az emlékiratban kéri a helybeli műhely költségvetési összegének sürgős emelését, mert a jelenlegi költségvetés mellett olyan csekély munkabért kapnak, amely a megélhetést sem biztosítja. Kéri azt is, hogy a helybeli műhely mozdonyjavító osztályának megszüntetésére vonatkozó határozatot vonják vissza és végül valósítsák meg a bejelentett inkadrálásokat és vegyék figyelembe azt a huszonnégy pontból álló emlékiratot, amelyet a vasúti munkások már beterveztettek a vezérigazgatósághoz.

A vezérigazgató válaszában kijelentet-

te, hogy a háromezer felesleges munkás foglalkoztatása érdekében visszavonták a magánüzemeknek adott és mintegy háromszáz millió lei értékű rendelkezéseket és így remény van arra is, hogy a munkások havi bérét sikerül majd 4—5 ezer leire emelni. A helybeli műhely mozdonyjavító osztályának megszüntetésével kapcsolatban hangoztatta, hogy erre a központosítás érdekében volt szükség. A timisoarai műhelyben csak személy és teherkocsikat fognak javítani, ezenkívül a javításhoz szükséges alkatrészeket fogják előállítani. Az inkadrálás és az emlékirat tanulmányozás tárgyát képezik és a huszonnégy pontból már tizenegyet meg is valósítottak. Rövid idő múlva a munkásság többi problémái is megoldásra kerülnek. A küldöttség vezetői köszönetet mondtak a vezérigazgatónak jóindulatáért és további támogatását kérték.

Ellanyhult a gabonapiac. A belföldi gabonapiac ismét ellanyhult a buza irányzata. Az exportörök váratlanul megszüntették vásárlásaikat és tegnap Constantán egyetlen kötés nem történt. Ennek oka az, hogy a Nemzeti Bank a frankvaluta leértékelése miatt nem folyósítja a devizákat. Az exportörök tartózkodása miatt a bányási gabonapiac is megszűnt a forgalom és tegnap csak

névleges árak voltak. Az árak a következők: új buza 78 ilós 410, új buza 79—80 kilós 415, ó tengeri 300, új tengeri novemberi szállításra 230, zab 260, takarmány árpa 270, tavaszi árpa 300, korpa 230, muharmag 380, napraforgómag 380, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból szákkal együtt 760, nagymalmi liszt 780 lei száz kilónként. A lucerna 23 és a lóheremag 28 lei kilónként.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok alakultak ki: német márka 41.50—42, cseh korona 5.40—5.45, osztrák schilling 28.40—28.60, olasz lira 7.40—7.50, drahma 0.89—0.90.

Megválasztottak nyilvánították a kereskedelmi kamarai vezetőségi listát. A kereskedelmi és iparkamara választására — mint ismeretes — csak egyetlen jelölő lista érkezett be a törvényszékhez. Teodorescu törvényszéki főnök tegnap délből tizenkét órák az egyetlen listát szavazás nélkül megválasztottak jelentette ki. Az iratokat most Bucurestibe küldik a kereskedelmi és iparkamarák szövetségéhez az eljárás igazolása végett. Ennek megtörténte után az iratcsomó ismét visszakerül a törvényszékhez. Ettől számított öt napon belül a törvényszéki főnök Stefan Cornel törvényszéki főirodaigazgató társaságában megjelenik a kereskedelmi és iparkamara, hogy a megválasztott tanácsot beiktassa.

Valuták hivatalos árfolyama. A Nemzeti Bank a francia frankot, a svájci frankot és a belgast a leértékelési műveletek következtében egyelőre nem jegyzi. A többi árfolyam a következő: (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Angol font 505—510, olasz lira 8.30—9.90, dollár 99.50—102, német márka 41—42, hollandi forint 67.60—68.30, cseh korona 5—5.50, lengő 25—29.25, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, dinár 2.90—3, leva 0.90—1.20.

Hirdessen

a
Déli Hírlapban

Hollywood minden utcában...

— REGÉNY —

Írta: **Robert Peiper** Fordította: **S. Kovács Ferenc**

12
Vágy ébredt fel bennük, egymásé lenni. Johannes megsókolta Ellent és Ellen nem védekezett. Szerelmért könyörgött és Ellen tudta, hogy Johannes szenved. — Szeretlek, Ellen! És tudom, hogy meg fogsz engem érteni. — Egy éve mult, Johannes, akkor azt hittem, hogy létezik igazi szerelem. De tévedtem, mert az egész nem volt más, mint hogy az érett nő urrá lett rajtam. A vér csalt. Tévedett. Mámor volt. Én nem is tudom, hogy adtam oda magam Eddie Miltonnak. Ő elvett. És csak azután szerettem őt igazán. És ő? Ő máshoz ment, megcsalt és aztán ismét mással csalt meg. Ő, milyen mélyre sülyedünk ilyenkor, mi asszonyok. A kóborkutya visszatérhet gazdájához, a mi sorsunk még az állaténál is alábbvaló. Mellettünk elmennek anélkül, hogy észrevegyenek bennünket. Hidegen. Mosolyogva: Az enyém voltál, — gondolják — meztelenül jobban tetszel nekem. Nem, Johannes, ez nem bizalmatlanság veled szemben, hiszen egyszer ugyanis... — Körbe-körbe... és mindnyájan támaszt keresünk a tudás fáján. Messziről a Venezia kávéház hangversenyének töredékei hallatszottak. Sirt a cselló és ide dalolt a hegedü. Visszamentek a hotelbe. — Eljössz hozzám? — kérdezte Johannes Ellen és kéré hangja mélyen bugott. — Talán. Ellen felment a szobájába, amelyet Anny Grosseval osztott meg. A színész nő ágyát üresen találta. Érintetlenül. Valószínűleg még Milánóban flörtöl, — gondolta. Néhány pillanattal később már ott állt Johannes

szobájában.

Szöke haja a lámpafényben aranyként csillogott. Kék szemei tüzeltek.

Johannes forró vággyal ölelte át Ellent.

— Ellen.

Ellen hallgatott, de szemei boldogságról meséltek.

XIII.

Anny Grosse ezen az estén moziban volt.

Az előadás után azonban nem tért haza.

Végigment Milánó utcáin és örült annak, hogy most már szabad.

A tisztak az utcán megnézték. Utána fordultak.

Aztán észrevette, hogy kokottnak tartják és üldözői elől a Bár Americanibe menekült.

Csöbörből vödörbe esett. Olaszországban ugyanis tisztességes asszonyt kíséret nélkül nem lehet bárban látni.

A bármixer mosolyogva nézte meg és intett neki.

Már-már elhatározta, hogy elhagyja a bárt, amikor megpillantotta Eddie Milont. Éppen akkor, amikor az egy asztalnál helyet foglalt.

Eddie Milton észrevette zavarát és hozzálépett.

— Bocsásson meg... én védelmembe fogom venni. Egy magányos hölgy egy ilyen lokálban mégis...

— Nagyon kedves, de...

— Ó, pardon, egészen megfélemedeztem bemutatkozni. Eddie Milton vagyok. Tegyük úgy, mintha már régen ismernénk egymást. Kérem, foglaljon helyet az asztalomnál.

Anny mulatságosnak talált egy ilyen módon kötött ismeretséget.

— Szóval uralom, ön az én gardem lesz ma este?

— Garde? Nem bánom, így is nevezhetjük, célnünk mindenesetre, hogy egy kellemes estét tölteni. És megsókolta Anny kezét.

Egymás mellé ültek és vig beszédbe elegyedtek. Eddie pezsgőt rendelt.

— Nemsokára visszamegyek Amerikába.

— Ön amerikai?

— Igen!

— Amerika! Oh, mindig az álmod volt.

— Jobb álmai sohasem voltak?

— Hogy érti?

— Ugy, hogy nálunk sem mindig arany, ami fénylik és nem olyan rózsás, ahogy azt Európában elképzelik. Amerika sem Doradó.

— De Hollywood!

— Mese! Hollywood csupa kulisszából, papírból és gipszből van. Randolph Edgeworth nagyszerűen megírta: Fény és nyomor egy kilométerre tömörítve. Ez Hollywood. Sok remény foszlott már szerte abban a városban. Nagyon jól ismerem Hollywoodot álszenzacionalizmusával együtt. Minden máz ott. Egy szép napon összedőlnek a kulisszák és akkor vége az egész hollywoodi paradicsomnak.

— De én bátor vagyok.

— Bátor? Ahhoz tényleg bátorság kell, hogy a bizonytalanba menjünk és itt hagyjunk mindent, hogy egy csalfa vágyat kielégítsünk.

— Olaszország nem a hazám. Én itt idegen vagyok. Csak szerencsét jöttem ide próbálni.

— Mit nevez szerencsének?

— Hirnevet akartam magamnak szerezni.

— Maga művésznő?

— Színháznál voltam, de gyenge voltam és nem tudtam eléggé tolatkodni. Márpedig csak az jut előre, aki tolatkszik.

— El van keseredve, mint minden olyan ember, akinek ideáljai vannak és csalódnak. Csunya világban élünk.

— De szép benne küzdeni.

— Küzdeni? Nekünk odaát kell csak igazán küzdeni. Európa félreismer bennünket. Ön egy asszony, aki Amerikában nem jutna semmihez. És ön szép, nagyon szép. Bocsásson meg ezekért a szavakért, de nem akar bók lenni, igaz. Különbözően hagyjuk ezt, legyünk vidámak.

— Igaz! Miért ne? Töltsön, kérem! Igyunk! Amerikára! Hollywoodra!

— Én az ön egészségére iszom. Adja ide a kis kezét.

— Tessék, — mondta Anny és odanyújtotta fehér kezét.

Eddie hosszú forró csókot lehelt rá.

Egészen közel ültek egymáshoz.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, október 2. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: A Sibiceanu-zenekar műsorának adása. 20.20: Gramofonlemez. 21: Felolvasás. 21.15: Pucini: Tosca opera. **Budapest I.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Diákfőlő. 18: „Török” Dalkör. 18.50: Sport. 19: Hanglemezek. 19.45: Pethő Sándor dr. előadása. 20.15: Schubert: B-dúr szonáta. 21: Külügyi negyedóra. 21.15: Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek. 23: Sugár Viktor orgonahangversenye. 23.45: Franciányelvű előadás. 24.15: Cigányzene. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18: Okolicsányi Dezső dr. előadása. 19.10: Gyorsíró támfolyam. 19.50: Gíghanglemezek. 20.20: Auer György dr. előadása. 21.15: Biró Béla dr. előadása. 21.45: Hírek. 22.05: Jazz-zenekar játéka. Bécs. 20.30: Katona-indulók. 21.25: A szimfonikusok hangversenye. 23.10: Táncczene. 1: Hanglemezek. Belgrád. 20.50: Lemezek. 23.20: Lemezek. Ber-

lin. 20.20: Lemezek. 21.10: Zenekari hangverseny. 21.45: Szórakoztató-zene. **Deutschlandsender.** 20: Tarka dalos zenés est. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Szórakoztató-zene. 24: Táncczene. Lipse. 1: A drezdai filharmónikusok. 21.10: Tarka zenés-est. **Milánó.** 20: Vegyes-zene. 21.05: Lemezek. 21.40: Orgonahangverseny. 22.25: Énekkar. 23.10: Táncczene. **München.** 20: Lemezek. 21.10: Vigopera. **Prága.** 21.15: Zenekari hangverseny. 23.15: Lemezek. **Róma.** 20: Lemezek. 20.20: Vegyes-zene. 21.40: Frasquita című operett. **Stockholm.** 21: Zenekari hangverseny.

23: Lemezek. **Strasbourg.** 21.40: Operett-dalok. 21.55: Operarészletek. **Stuttgart.** 21.10: Zenekari hangverseny. 23: Szórakoztató-zene. 1: Klarinét és vonósnégyes. **Varsó.** 20.20: Szórakoztató-zene. 21.05: Filharmónikusok. 24: Táncczene.

Szombat, október 3. Bucuresti. 7.30: Reggeli adás. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: Katonazene. 20: Felolvasás. 20.20: Gramofonlemez. 21.05: Felolvasás. 21.20: A kis rádiózenekar hangversenye. 22.45: A Kok-táncczenekar hangversenyének közvet-

tése. **Budapest I.** 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.05: Beszkártzenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Zongora-hegedű. 15.40: Hírek. 17.15: Hárs László meséi. 18: Séta az Iparcsarnokban. 18.40: Magyar-nóták. 19.30: Laczkó Géza csevegése. 20: Szalonzene. 21: Sakkfigura. Vigjáték. 23.10: Hírek. 23.30: Hanglemezek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 18: Missziós üzenetek. 19.20: Énekhangverseny. 20: Cavalloni Ferenc dr. előadása. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21.10: A rendőrzenekar hangversenye. 22.30: Hírek. Bécs. 20.10: A bécsi szimfonikusok. 21.10: Egyveleg Kálmán Imre műveiből. 23.10: Tarka-lemezek. 24.15: Bécsi zene. **Belgrád.** 18.50: Hangverseny. 23.20: Vendéglői zene. 24: Táncczene. **Berlin.** 21.10: Szórakoztató zene. 1: Lemezek. **Deutschlandsender.** 23.30: Hármasszonáta. 24: Táncczene. **Frankfurt.** 1: Bajazók, opera. **Hamburg.** 21.20: Német operák és operettek lemezei. 23.30: Táncczene. **Lipese.** 21.10: Opera. 23.30: Dalos zenés-est. **Milánó.** 20: Vegyes-zene. 21.40: Opera. **München.** 21.10: Tarka-est. **Prága.** 20.15: Lemezek. 23.15: Lemezek. **Róma.** 20: Vegyes-zene. 21.40: Vigjáték, utána hangverseny. 23.45: Táncczene. **Stockholm.** 20.30: Hegedű és zongoraszonáta. 21.10: Zeneegyveleg. 23: Táncczene. **Strasbourg.** 21.20: Lemezek. 21.30: Divatos-dalok. 23.30: Táncczene. **Varsó.** 20: Zenekari hangverseny. 22: Hegedű- és zongoraszonáta. 23.30: Dalos-est. 23.15: Zenekari hangverseny. 24: Táncczene.

PELLEGRINI

vivóterem

Kurzusok hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek. / Gyermekeket 8 évtől felfelé a legmodernebb pedagógia szerint tanítok.

Nyitva 3-9-ig / I., Piața Tepeș Vodă 2 / Nyitva 3-9-ig

Téli menetend

Ervényes 1936 október 4-től. (Időszámitás éjféltől-éjfélig 0-24 óra.)

Vonatok indulása Timisoara, Domnita Elena állomásra:

Bucurestibe gyorsvonat	7.45
Bucurestibe Szimplon	12.26
Bucurestibe gyorsvonat	22.10
Turnu Severinre személyvonat	13.30
Caransebesre motorvonat	4.20
Caransebesre motorvonat	10.30
Caransebesre személyvonat	18.10
Jimboliára személyvonat	1.30
Jimboliára személyvonat	7.55
Jimboliára személyvonat	13.40
Jimboliára személyvonat	18.35
Jimboliára Szimplon	19.28
Buziásra motorvonat	5.55
Buziásra motorvonat	13.25
Buziásra motorvonat	18.30
Crucenire motorvonat	8.22
Crucenire motorvonat	13.45
Crucenire személyvonat	18.02
Resitára személyvonat (Versecre és Oravitára)	7.57
Resitára motorvonat (Oravitára)	11.18
Resitára motorvonat	14.27
Resitára személyvonat (Oravitára és Versecre)	19.33
Berzoviára motorvonat (Oravita felé)	15.21
Stamorára motorvonat	5.32
Stamorára motorvonat	10.26
Báziásra személyvonat	13.56
Stamorára motorvonat	16.32
Versecre személyvonat	7.57
Versecre személyvonat	19.33
Aradra Oradeáig személyvonat	0.41
Aradra személyvonat	5.22
Aradra motorv. (Budapestre Rapid)	7.02
Aradra motorvonat	10.25
Aradra Oradeáig (Budapestre gyorsvonat)	12.29
Aradra motorvonat	14.30
Aradra motorvonat (Budapestre személyvonat)	16.12
Aradra Oradeáig személyvonat	19.22
Aradra motorvonat	21.59
Oradeára gyorsvonat és Budapestre személyvonat Aradon át	8.15
Valcanira motorvonat	8.00
Valcanira motorvonat	3.35
Valcanira személyvonat	17.20
Cenadra motorvonat	8.08
Cenadra motorvonat	14.00
Cenadra személyvonat	18.04
Rischiára motorvonat	4.30
Radnára motorvonat	6.15
Radnára motorvonat	9.45
Radnára motorvonat	13.10
Radnára motorvonat	18.30

Vonatok érkezése Timisoara, Domnita Elena állomásra:

Bucurestiből gyorsvonat	0.20
Bucurestiből gyorsvonat	7.28
Bucurestiből Szimplon	19.17
Turnu Severinről személyvonat	18.00
Caransebesről motorvonat	6.50
Caransebesről személyvonat	9.57
Caransebesről motorvonat	13.23
Lugojról motorvonat	19.59
Jimboliáról személyvonat	6.25
Jimboliáról személyvonat	10.05
Jimboliáról Szimplon	12.15
Jimboliáról személyvonat	17.35
Jimboliáról személyvonat	21.45
Buziásról motorvonat	7.52
Buziásról motorvonat	15.57
Buziásról motorvonat	21.57
Cruceniről személyvonat	6.40
Cruceniről motorvonat	12.28
Cruceniről motorvonat	17.25
Resitáról személyvonat Oravitáról és Báziásról)	7.17
Resitáról motorvonat	11.41
Resitáról motorvonat (Oravitáról)	17.43
Resitáról személyvonat (Oravitáról és Versecről)	21.23
Berzoviáról motorvonat (Oravitáról)	11.08
Stamoráról motorvonat	8.42
Versecről személyvonat	12.06
Stamoráról motorvonat	14.20
Stamoráról motorvonat	19.11
Báziásról személyvonat	7.17
Versecről személyvonat	21.23
Aradról motorvonat	1.13
Aradról Oradea felől személyvonat	7.33
Aradról személyvonat	9.55
Aradról motorvonat (Budapestről személyvonat)	11.45
Aradról Oradea felől személyvonat	13.20
Aradról motorvonat	15.37
Aradról Oradea felől (Budapestről gyorsvonat)	17.19
Aradról motorv. (Budapestről sz. v.)	20.15
Aradról személyvonat (Budapestről Rapid)	22.48
Oradeáról gyorsvonat (Aradon át)	21.50
Valcaniról személyvonat	7.53
Valcaniról motorvonat	13.00
Valcaniról motorvonat	19.55
Cenadról személyvonat	7.40
Cenadról motorvonat	12.42
Cenadról motorvonat	19.38
Rischiáról motorvonat	5.55
Radnáról motorvonat	7.08
Radnáról motorvonat	12.23
Radnáról motorvonat	16.08
Radnáról motorvonat	19.53

Bakás

4-szobás

villalakás, terraszokkal, egész modern, három bejárattal, november elsejére kiadó. I., Bulev. Diaconovici Loga 26. (4706)

Szép 2-szobás

parkettás lakás kiadó, emailfürdő, előszoba, cselédszoba, szép fekvés, park és virágkerterek. III., Piata Crucii 2. (4727)

2 szoba

garantált polokamentes lakás kiadó. IV., Str. Filomelei 28. (4731)

2- vagy 3-szobás

modern lakást keresek a II. vagy III. kerületben. Közel a villamoshoz. Címetek kérem a kiadóban leadni. (4648)

Háromszobás

lakás mellékkeliségekkel, november 1-től kiadó. Közelebb III. kerület, Str. Romulus 28. (4718)

Adás-vétel

Plymuth

és Rodizland fajkakasok eladók. Kurt, Csóka-puszta. (4730)

Különítele

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie 9. Ádám Willwerth. (4332)

Herzl

október 4-én vállal mindenféle megbízást Budapestre és vissza. Új cím: IV., Str. Emanuel Gojdu 3. Telefon 17-24. (3478)

Ha szép akar lenni

Használjon KOLKA-t! Liliom-tejkrém, liliompudding, liliompudert három színben. Kapkátó kizárólag a Városi gyógyszertárban a „Petőke Szász” I., Piata I. C. Bratianon

Apróhirdetések

Ha szereti az igazságot

hallani, keressen fel személyesen, vagy küldje be születési dátumát, felbélyegzett válaszborítékot és 40 lejt bélyegben. Sch. Iréne grafológus, Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 15. II. em. 10. (4425)

Alkalmazás

Nyomdába

2 ügyes berakóleányt, október 5-re felveszünk. Ungár-nyomda. (3800)

Villanyserelők

csakis önálló munkaerők felvételnek Révész, II., Piata Traian (Nenadovics-ház), telefon 1302. (4736)

Perfekt szobalány

15-ikére felvétetik. Jelentkezni délelőtt 9-11-ig. Dr. Karner, I., Diaconovici Loga 21. (4737)

Állást keres

Jó szarűcsnó

megbízható, 50 éves, kisebb családhoz vagy magános urhoz házzvezetőnének ajánlkozik. Perfektül beszéli a román nyelvet, azért vidékre vagy az ókirályságba is megy. Cím: Greter Elisabeta, IV., Str. Fröbl 53. (4716)

Fordító-irodám

I., Piata Bratianu 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón válnak a kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.